

priložilo in razširilo njegovo, z deželni predstvi plačano časopisje. Na to pismo je odgovoril baron Rauch z izjavo, tiskano v uradnem listu dne 11. aprila 1908, iz katere je razvidno, da nima baron Rauch nobenih dokazov za svoja obtoževanja. Očitno je torej, da je ban baron Rauch namenoma lagal. Rauch nima nikjer nobene zaslombe več ter izgine že v kratkem s pozorišča.

— **Plazovi.** Vsed dolgotrajnega deževja je nastalo izvanredno mnogo plazov po vinskih goricah v Halózah, Slov. gor., ki so uničili cele nasade in povzročili velikansko škodo.

— **Protestantizem na Ptuj.** Po mestu in okolici se širi govorica, da zbira ptujski protestantski pastor Böhm katoliške otroke okoli sebe, da jih poučuje in jim daje ozir. obljublja lepe knjige. Opozarjamo merodajne kroge na to!

— **Veliko kinematografsko podjetje,** ki je dajalo na dominikanskem trgu v Ptujju že dalje časa predstave, je na Velikonočno nedeljo zvečer deloma pogorelo.

— **Deseti občni zbor** Katol. konservativne kmečke zveze. Dne 21. aprila t. l. je imela Kat. kons. kmečka zveza za Srednje in Gornje Stajersko v. Gradu svoj občni zbor, ki je bil nad vse pričakovano dobro obiskan. Velikanska dvorana je bila premala za to neštivilno množico in tudi vrt je bil poln udeležencev. Stajerski poslanci krščansko-socialne stranke so se tega zbora polnoštevilno udeležili. Zelo važno je, da se je na tem shodu tudi razpravljalo o vprašanju kmečkih poslov in delavcev. Katoliška kmečka misel povsod zmagovito napreduje.

— **Ogrsko.** Položaj na Ogrskem je dan za dnevom slabši. Minoli teden se je mudil v Budimpešti minister zunanjih zadev baron Aehrenthal, da uredi zadevo glede zvišanja vojaških plač, kar se mu pa ni posrečilo. To bivanje Aehrenthalovo v Budimpešti je na Ogrskem dvignilo precej prahu. Neodvisna stranka bi rada prišla na krmilo vlade, ali cesarjevih želja pa vendar ne izpolniti. Minister Košut je vsaj izjavil mnenje, da je ločitev zvišanja častniških plač od drugih madžarskih vojaških zahtev skoraj nemogoča. Neodvisna stranka torej vsled svojega stališča ne živi ravno največjega zaupanja pri dvoru. Minister Aehrenthal je bil že sprejet pri cesarju in mu je poročal o svojih neuspelih v Budimpešti. Pri cesarju je bil v avdienci tudi prejšnji minister a latera grof Bechenyi, ki je tudi poročal cesarju o položaju. Madžare tudi zelo peče, da minister Andrassy ni prodril pri cesarju s svojim načrtom preosnove volilnega reda. Nekateri listi so začeli strastno napadati Košuta in njegovo stranko, češ, da je popolnoma nesposobna. Neodvisna stranka seveda zopet kriči na ministra Aehrenthala. Kakor torej vse kaže, na Ogrskem ni položaj ravno najugodnejši in lahko z gotovostjo pričakujemo, da se prav v kratkem dogode večje izpremembe v ogrski vladi.

— **Ruska.** Ruska duma se je bavila pred kratkim z zakonom proti žganju. Znano je, da ima na Ruskem samo država pravico prodajati žganje. Prodaja se le v zaprtih steklenicah, da se tako prepreči pljančevanje, a brez pravega uspeha, ker je najmanjša mera, ki se prodaja, četrt litra, in v tako majhni količini si lahko privoščijo žganja vsakdo. Država ima od žganja sicer vsako leto 700 milijonov rubljev dobička, toda žganjarstvo se je vendar že tako strašno razpaslo, da ga bo morala vlada omejiti, tudi če se zmanjšajo njeni dohodki. — Sedaj so vložili poslanci načrt zakona, ki določa, naj se žganje prodaja samo v veliki meri, da ga ne bo mogoče tako lahko kupovati, naj se skrajša čas, v ka-

terem je prodaja žganja dovoljena, ter naj se da občanom pravica, da prodajanje žganja omeje, ali pa popolnoma prepovedo.

— **Protijaponski bojkot.** Ameriški časniki poročajo, da Kitajci vedno bolj bojkotirajo Japonce. Angleški trgovci in častniki napadajo japonske veletrgovce in izjavljajo, da ni več vzdržljiva japonsko-angleška zveza. Evropski krogi vedno bolj sovražijo Japonce, razven Rusov, ki hočejo nastopiti v bodoče složno z Japonci. Japonska vlada namerava poslati v Kanton princa Caj Hena, da se približa Kitajcem. Iz Souda se poroča o revoluciji. Dva ministra sta odstopila.

Maja politična naznanila.

Dne 17. aprila: Poljski klub namerava v prvi seji državnega zbora po Veliki noči prirediti protestno izjavo proti rusinski agitaciji v Galiciji. — Govori se, da se je zunanji minister baron Aehrenthal zato podal v Budimpešto, da se je posvetoval z odločilnimi politiki radi velesrbskega gibanja v Bosni, ki se razteza tudi na Hrvaško. — Cesar je sprejel včeraj ministrskega predsednika Becka in finančnega ministra Korytowskija v avdienci. — V Perziji so še vedno nemiri. Pošne karavane so bile ta teden dvakrat oropane.

Dne 18. aprila: Ban Rauch je pozval predsednika hrvaškega sabora Medakoviča na dvoboj radi izjave samostalnih Srbov proti Rauchu. Medakovič je poziv na dvoboj sprejel. — Predsednik rusinskega kluba prof. Romančuk je odstopil. Tudi podpredsednik baron Vasilko namerava odstopiti. — Kot najresnejši kandidat za mesto galicijskega namestnika se smatra bivši naučni minister vitez Madeyski. — Kaid Sidi pasa, minister zunanjih del v Maroku, je ponudil francoskemu konzulu v Safiju, naj začne Francoska z mirovnimi pogajanjmi.

Dne 19. aprila: Govori se, da namerava hrvaška vlada vse, ki sanjarijo o velesrbski državi, izgnati iz Hrvaške. — Turška vlada je odkrila pisma, ki dokazujejo, da je neki bolgarski minister izdelal instrukcije za makedonske bande. — Črnogorski knez Nikola je dobil od ruskega carja Nikolaja v dar en milijon rubljev za potrebo Črnogore. — Ruska carica vdova, ki je več časa bivala v Londonu, je odpovala včeraj v Rusijo.

Dne 20. aprila. Dne 25. t. m. bodo na Dunaju v pravosodnem ministertvu posvetovala za novo, za kmetijstvo zelo važno postavlo o organizaciji kmetijskih združenj. — Socialdemokratska stranka je imela včeraj v Budimpešti posvetovanja o splošni volilni preosnovi, h katerim je prišlo 176 poslancev.

Dne 21. aprila: Shod socialdemokracije v Budimpešti je sprejel resolucijo, s katero se napoveduje splošna stavka obrtnega in poljedeljskega delavstva na Ogrskem, ako predloži vlada namestu splošne, enake in tajne volilne pravice ogrski zbornici predlogo za javno glasovanje. — V Amoy, kjer bojkotirajo Kitajci japonsko blago, odide japonsko brodovje.

Razne novice.

* **Slovenska kmečka zveza.** Podobori S. K. Z. so zborovali na velikonočni ponedeljek v sledečih krajih: St. Ilj v Slov. gor., Ljutomer, St. Jurij pod Taborom, Celje. Sklepe z bogatimi mislimi priobčimo prihodnjic. Na belo nedeljo zborujejo drugi podobori.

* **Imenovanje.** Državni poslanec, g. Franc Povše je imenovan za člana osrednjega konjerejskega sveta za prihodnjih 6 let.

* **Učiteljska mesta** so razpisana v sledečih krajih: mesto stalnega šolskega vodje v Resniku pri St. Kungoti na Pohorju, pošta Zreče pri Konjicah; sola ima 1 razred in je v 2. pl. razredu. Stalno mesto učitelja, oziroma učiteljice v Cadramu, pošta Oplotnica, petrazr., 3. plač. razred. Stalno ali začasno mesto učitelja, oziroma učiteljice, na petrazrednici pri Sv. Duhu v Ločah. Prošnje se vložijo do 14. maja na krajne šolske svete.

* **Pojasnilo** rimskim romarjem iz lavantijske škofije. Skupni odhod iz Maribora v Beljak je v torek dne 28. aprila predpoidne ob 10¹⁵, to je en četrt čez deset. Vozne listke II. razreda za to vožnjo bo delil na kolodvoru v Mariboru č. g. kanonik Voh. Dunajski romarji pridejo v Beljak tisti večer ob 9. uri 20 min. ter se tam mudijo le 5 minut. Naj nobeden romar ne zamudi tega vlaka, naj ne pozabi na svoj vozni list!

* **Pozivnice** k naboru bodo kmalu zopet razposlane. Pozivljamo vas, slovenski mladeniči, da jih sprejmete le, če so pisane v slovenskem jeziku! Nemške odklonite kratkoma s pojasnilom, da jih ne razumete! Glavarstva vam morajo poslati slovenske pozivnice! Slovenski mladeniči, ne bodite boječi! Pokažite svetu, da spoštujete materin jezik in si ne daste drugega vsiljevati!

* **Strelne vaje.** Deželno-grambovsko poveljstvo v Gradu je dobilo od grambovskega ministertva ukaz od dne 10. febr. 1908, št. III. 1206, ex 1907, da pospešuje med prebivalstvom strelne vaje. Radi tega je naročeno 4. deželno-grambovskemu pešpolku, ki biva od aprila do septembra po goriških hribih, da vodi in nadzoruje take strelne vaje. Toplo priporočila omenjena okrožnica snovanje strelnih društev. Orožje in streljivo dobe društveniki brezplačno.

* **Vojaška dopuste** o času žetve je poveljništvo c. in kr. III. voja določilo od 28. junija do 18. julija. Dopusti se bodo podeljevali za dobo treh tednov, in sicer le aktivnim pešcem in lovcem. Pri konjeništvu se tak dopust dovoli z ozirom na oskrbo konj le v izvanrednem slučaju. Na dopust se pa ne bodo pošali vojaki v take kraje, kjer je kaka nalezljiva bolezen. Prednost za take dopuste imajo oni vojaki, kateri se niso mogli poslužiti par. 34 v. z. vsled tega, ker njihovi bratje prostovoljno služijo pri vojaki, ali so v inozemstvu, ali pa imajo doma že svoja posestva. Oziralo se bode pred vsem na sinove kmečkih posestnikov. Prošnje je vlagati do konca meseca maja vsakega leta na polke ali bataljone potom kompetentnega okrajnega dopolnitvenega poveljništva.

* **Pe novem tiskovnem zakonu** se bo v Avstriji razvilo novo življenje za knjigotrštvo in časnikarstvo: tiskalo se bo neprimerno več, nego se je dosedaj. Potrebno je, da se z novim zakonom, ki se gotovo ne bo bistveno ločil od načrta, ki ga imajo v rokah državni poslanci, čimprej dobro seznanimo in pripravimo za delovanje, ki ga bode omogočila večja svoboda v knjigotrštvo in zlasti v razširjanju tiskovin.

* **Iz pošte.** Za poštne poduradnike je imenovan poštni ekspedijent Karol Hengl v Mariboru. Poštni ekspedijenti so postali Ivan Walzer in Rud. Marko v Mariboru, Leopold Prašnik v Zidanem mostu. Povišani so poštne poduradniki Anton Kump in Anton Mlaker v Mariboru, Anton Lenzbauer v Radgoni, Franc Skrobar v Zidanem mostu in poštne ekspedijentje Ivan Franc in Franc Kodrič v Mariboru in Vencel Rodovič v Celju.

* **Odvetniška vest.** Dvorni in sočni odvetnik g. dr. Stanko Lapajne je prevzel pisarno pokojnega dvornega odvetnika g. dr. K. pl. Koziča na Dunaju, I., Bräunerstraße 10.

alkoholist ali pijanec, šnopsar, trpi na očeh, tresje se mu roke, postane pozabljiv, volja mu slabi, nenravnost napreduje, ima slabo spanje, vidi različne pošasti, miši, podgane itd., postane sploh blažen in to vse, ker ni koticika več v njegovem telesu, ki bi bil popolnoma zdrav. Bolehajo možgani, srce, ledvice, jetre, mišice itd. Seveda zbolijo pri nekaterih ljudeh bolj eni, pri drugih bolj drugi udi telesa, in sicer tisti najbolj, ki so bili že poprej oslabiljeni iz katerega drugega vzroka. Ako tako alkoholisti ne umro na kapi nagle smrti, umro na pljučenem vnetju ali na zatrenosti jeter, na vodeniki itd., ali se v pijanosti ponesečijo: utonejo v lužah in potokih, ali pa se usmrtiljo v blaznosti sami, češ, da se rešijo groznih pošastij, ki jih v njih domišljiji zasledujejo.

IV.

Sedaj pa zna ta stvar vendarle marsikoga nekoliko zaskrbeti, da vpraša: Koliko pa smem torej piti, da mi ne bo škodilo?

Ne velja eno pravilo za vse. Treba se je ozirati: 1. na starost, in 2. na tlejšivo, koliko in kake pijače je dotičnik pil do sedaj.

Glede starosti veljaj sledeče: Otrokom ne daj niti kapljice opojnih pijač. Mnogo otrok, ki je dobilo v otroški dobi le malo kapljice vina, vsrkalo je z njimi kal paženja po opojnih pijačah, in iz tega se je razvilo v poznejših letih pijančevanje. Naravnost v nebo vpijoči greh pa je, če stariši dajejo otrokom šnopsa, kakor je to grda navada na Korškem. Tak človek ni nikoli zdrav.

Mladenič, ki kot otrok ni živil alkohola, se ga bo lahko zdržal popolnoma, ne da bi se k temu

silit. Nevarne so mu pijančujoče družbe, vzlasti take, v katerih se smatra pijančevanje kot čednost. (To je najbolj v navadi pri naši akademski mladini.) Slab vzgled in najbolj pa ponašanje s pijanostjo in prisilno pitje storijo največ alkoholistov.

Mož, ki se v mladeniški dobi ni mogel odtegniti raznemu alkoholu, bode le težko pogrešal vsaj nekaj opojne pijače. Če tudi ne pije več nego 1/2 litra vina ali 1/2 litra piva na dan, vendar že ta množica zapušča v ljudeh vidne sledove na notranjih organih, zlasti na možganih mrenah, katere so, kakor dokazuje raztelesenje mrličev, že pri tej mali množini popolnoma bele kot mleko, dočim so pri človeku, ki ni toliko pil, prozorne kot steklo. Mož, varuj se zlasti zapeljivosti alkohola k vedno večjemu uživanju. Kakor tisti, ki uživa mišnico ali „morfin“, zahteva teh strupov vedno več, ker se sicer ne čuti zdravega, tako tudi alkohol zahteva vedno večjega in večjega povzivanja, sicer se človek ne počuti več zdravega. To pa napeljuje dostikrat k napačnemu mnenju, češ, da so opojne pijače zdrave pijače. Šnopsar n. pr. ne more delati, če nima svojega frakeljca pod kožo. To pa je znamenje, da je dotičnik že propadel, postal že kroničen alkoholist, in da mora izganjati takorekoč že hudiča z belcebubom; in če bi se takemu človeku pogledalo v telo, videlo bi se, da so posamezni udi že tako razdrapani, da je joj! In to naj bi bile zdrave pijače?!

Kako stališče torej naj zavzemamo v stremjenju, odvaditi se alkoholizma?

Kdor je dosedaj užival žganje, naj uživa le vino in pivo, popolnoma odvaditi se opojnih pijačam, mu bo pač težko mogoče.

Kdor pa je doslej užival le pivo in vino, naj skusi piti kolikor mogoče manj, ne več nego 1/2 litra vina ali 1/2 litra piva na dan. Če se ga je pa eden dan nasrkal slučajno več, naj ga opusti prihodnje dni popolnoma.

Višek pa doseže isti, ki se opojnih pijač zdrži popolnoma. Ne samo, da je to za njegovo zdravje najboljše, dotičnik dokazuje, da popolno zdržanje ni škodljivo in daje tako s svojo abstinenco dober vzgled. Po celnem svetu obstoje v ta namen takozvana „abstinentna društva“, ki združujejo ljudi, ki ne pijejo nič opojnih pijač. Zastopani so v tem oziru posebno Angleži, Rusi, Nemci in vsi drugi narodi, da, celo barbarski Madžari, — in mi Slovenci naj bi zaostajali?

Staro pravilo: „Po pameti ga pijmo, da pamet ne izgubimo“, ne zadošča več. To naj velja k večjemu za kakega starega vinorejca, od vas mladeničev zahtevamo glede naziranja alkoholskega vprašanja nekoliko več. Kakor povsodi, bodite tudi v tem oziru drugim v vzgled. Najboljše dosežete to z abstinenco. Potem bomo gledali s ponosom na vas!

d Važen vzrok. Sodnik: „Kaj je bilo povod, da ste gospoda urednika pretepli? — Zatoženeec: Ko sem zadnjič sto kron ukradel, naznanil je v svojem časopisu, da sem jih sto in petdeset. Imel sem vsled tega s svojo ženo največje sitnosti!

d Po življenju. Znan dolžnik: Zapustiti moram mesto. — Prijatelj: Zakaj? — Gostilničarji mi strežejo po življenju. — Kako to? — Na „puf“ mi ne dajo ničesar več: umrem od lakote, če tukaj ostanem. —

* **Poštna nabiralnica pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu** dobi najbrž, kakor se nam poroča, naslov „Sv. Duh pri Lučanah.“ Dela se tudi na to, da dobi ta nabiralnica dvojezični pečat.

* **Slovenski napis v Mariboru.** Leta 1907 je odstranila mariborska občina gospodu Ivanu Verasu na njegovi hiši v nadcestno ozračje moleži izvesek z napisom „Zastop banke Slavije“, češ, da so slovenski napis na takih izveskih z veljavnim občinskim sklepom prepovedani. Zoper to se je pritožil gospod Ivan Veras ter je prišla zadeva na obravnavo pred upravnim sodiščem dne 8. aprila t. l. Upravno sodišče je dotično določbo mestne občine mariborske z razsodbo razveljavilo zaradi pomanjkljivega postopanja in mora torej občina znova odločiti ter navesti, iz katerega javnopravnega razloga prepoveduje dotični izvesek. Ker za tako odločbo občina ne more navesti nobenega javnega, n. pr. pravnostnega ali varnostnega razloga, je s tem odločeno, da občina iz samih jezikovnih razlogov ne more odstranjevati takih izveskov in da je torej tudi pred upravnim sodiščem dognana nezakonitost postopanja dotičnih občin, ki so izveske s slovenskimi napismi odstranjevale, kakor Celje in Maribor.

* **Prvo jubilejno krono S. K. S. Z. v Mariboru.** „Slovenec“ z dne 6. aprila piše: „Slavno uredništvo! Priloženo jubilejno krono pošiljam kot dar S. K. S. Z. Mal je ta dar, a je prva jubilejna krona, ki sem jo dobil v roke. Aji bi ne bilo potrebno, sprožiti misli, naj bi naši somišljeniki darovali prvo jubilejno krono S. K. S. Z. Z odličnim spoštovanjem dr. V. Pegan.“ Naj bi tudi naši spodnještajerski rodoljubni šrili med našimi somišljeniki geslo: Prvo jubilejno krono tako potrebni S. K. S. Z. v Mariboru, katera pa hvaležno sprejema tudi nejubilejne krono.

* **Zadružna zveza v Ljubljani** je imela dne 21. t. m. občni zbor v Unionovi dvorani. Udeležilo se ga je tudi kakih 15 odposlancev štajerskih posojilnic, med njimi državna poslanka Pišek in dr. Korošec. Razprave o zadružni pisarni v Mariboru so se udeležili dr. Korošec, Vrečko iz Ponikve, Gomilšek. Načinčneje poročilo bodo prinesle „Gosp. Novice.“

* **Nov zadružni zakon.** Vlada hoče predložiti zbornici nov zadružni zakon. Za to priredi justično ministrstvo prej posvetovanje strokovnjakov. Za zadruge v ljubljanski Zadružni zvezi se ga udeležijo dr. Krek. Odbor Zadružne zveze je o tej stvari imel dne 21. t. m. obširno predposvetovanje.

* **Č. g. P. Tomaž Lempl S. J. †:** V St. Andražu na Koroškem je velikonočni ponedeljek dne 20. aprila t. l. ob 77. uri zvečer umrl č. g. P. Tomaž Lempl, rojen v Smartinu pri Saleku (Velenje) dne 17. decembra 1863, v mašnika posvečen v Mariboru dne 25. julija 1860. Rajni je služil eno leto kot prvi kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, potem pa eno leto kot začasni učitelj veronauka na mariborski gimnaziji, odkoder je po svojem poklicu šel v družbo Jezusovo. V družbi z rajnim vlč. g. o. Doljakom je na raznih župnijah opravljal z velikim vspehom svete misijone. Ljudje so ga navadno zaznamovali kot tega „tihega“ misijonarja, ki je bil globokega duha, a je vedno slabotnih prs in je tudi za sušico sklenil svojo bogoljubno življenje, vdan v božjo sveto voljo ter previden s svetimi zakramenti za umirajoče. Naj v miru počiva ter moli za mili slovenski narod, ki ga je vedno iskreno ljubil.

* **Glasilce kranjskih liberalcev „Slovenski Narod“** se jezi, da vabi Slovenska krščanska socialna zveza za štajersko svoje člane, naj prirejajo letošnje jubilejne slavnosti na čast Materi božji. Tako daleč je že torej prišel štajerski liberalni dopisnik „Slov. Naroda“, da ga že Marijino ime razburja! Mora že imeti strašno slabo vest.

* **Liberalne posojilnice** dajo poleg znanega agitatorja za Narodno stranko, Miloša Stiblerja vzgojevati za zadružnega učitelja v Darmstadtu tudi absolviranega jurista Meža, ki je urednik prostozidarske „Svobodne misli“ in je tudi odpadel od katoliške vere. Vkljub vsemu temu še nekatere štajerske in vse koroške posojilnice vstrajno podpirajo liberalizem.

* **Povratni računi koleka prosti.** Pred kratkim se je neko trgovsko društvo pritožilo v vlogi na finančno ministrstvo, da finančni organi smatrajo povratne račune o vrnjenem blagu kot koleku podvržene. Ministrstvo je odgovorilo na to vlogo, da povratnih računov o blagu, ki se je poslalo v izber ali na ogled, ni treba kolekovati, tudi ne one povratne račune, ki jih pošlje pralajalec o vrnjenem blagu.

* **Liberalni učitelji so imeli na velikonočni ponedeljek** v Celju veliko zborovanje, na katerem so ustanovili tudi nasproti naši Slovensko krščansko-socialni zvezi svoje narodno-socialno zvezo. Izpuštili so torej naziv krščanski. Koliko bo njihova narodnost v tej zvezi vredna, o tem pri liberalnih učiteljih, ki trepetajo pred vsakim nemškim glavarjem, sploh ni govora. Narodno-socialna zveza bo narodna le v toliko, v kolikor bodo pripustili vladni organi.

* **Velika politična kriza na Ogrskem** je nezogibna. Minister Košut si je upal prepovedati „Štajerca“ na Ogrskem, a mogočni Ptujčani bodo zato strmgolavili celi Wecker-loy kabinet! Ogrcem se hlačiče tresejo pred Mogočnim v Ptuj! Oje!

* **Amerikanski katoličani.** V zedinjenih državah Severne Amerike je razpečevanje nenravnih in vero-zasramujočih listov in spisov strogo prepove-

dano. Da bi onemogočili prodajo laškega, skrajno podlega lista „Il asino“ so amerikanski katoličani na mnogih krajih, kakor v San Francisku, New-Jorku, list tóžili in tudi pravdo dobili. V Pittsburgu je izjavil sodnik pri taki pravdi, da bode strogo postavno postopal proti takim knjigotržcem, jih namreč kaznoval z gobo 2000 dolarjev in 2 letno ječo. — Nek list iz Filadelfije („Catholic Standard and Times“) poroča: Dne 25. januarja t. l. je prinesel šaljni list „Skvib“, ki izhaja kot tednik v St. Louis-u sliko, s katero je smešil katoliške redovnice. Odbor organizovanih katoličanov mesta je takoj poslal uredništvu protest in odločno zahteval zadoščenje. Ob enem so poslali ta protest vsem inserentom lista. Izdajatelj, uvidevši, da se z odločnimi možmi ni igrati, ker bi naročniki in inserenti začeli bojkot, se je udal pozivu žaljenih katoličanov. Naznanil je 3. marca odboru, da je pripravljen prinesiti zadoščenje. Odbor je na to zahteval, da mora list na uvodnem mestu, brezpogojno in odkritosrečno prositi odpuščanja in preklicati žaljenje. To je list tudi storil. In to se je zgodilo v mestu, v katerem je le polovica prebivalstva katoliška. So pač v Ameriki in drugod zavedni in odločni katoličani. Pri nas pa, recimo na Spod. Štajerskem je prebivalstvo do neznatnih izjem katoliško, a mirno in ravnodušno sprejema dan za dnevom vsako, še tako podlo oorekovanje in zasramovanje svoje vere in svojega jezika, ne da bi le količkaj pokazalo svojo nevojšo. Tako je n. pr. nek nemškutarški list pred kratkim prinesel dvojno zgodovinsko laž, da je slavni vladika A. M. Slomšek 1. moral bežati pred ljudsko nevojšo iz Koroškega v Maribor, in drugič, da se je to zgodilo leta 1848, ko je vendar znano, kako priljubljen pri slovenskem ljudstvu je bil in je Slomšek in njegov spomin, in da se je še leta 1859 preselil v Maribor po dolgoletnem prizadevanju. Dotični list je to prinesel z namenom osmešiti in očrtniti spomin slavnega slovenskega škofa, in se predrzne, potem ko se ga je vendar lahko opomnilo na to zgodovinsko neresnico, prinesiti surov priziv, naj se mu sodniško dokaže laž. Dobro namreč v dotični urednik, da sme zaspane katoličane smešiti, njih vero in narodnost in učitelje ljudstva zasramovati, kolikor mu sploh njegovo ognja in žvepla polno srce počeli! Bil že enkrat čas, da se učimo od Amerikancev odločnosti.

* **Tržne vesti.** Dne 17. aprila 1908. Tržišča nam kažejo vedno isto obličje, promet majhen, kupčija mrtva, cene padajoče. Najbolj je nazadovala rž. Ko bi bile dosežane visoke cene pravilne, bi morale sedaj, ako že ne iti višje, vsaj ostati na isti višini, ne pa padati, kakor sedaj v resnici padajo. Poročila o stanju setev se glase ugodno, akoravno bi toplejše solnce še vplivalo ugodneje. Upajmo, da bo bodoča doba bolj mirna kakor je sedanja, sicer postanejo razmere neznesne za kupčijo. Pšenica je brez zanimanja, kupčija mrtva, ponudbe skromne, kupci jako boječi. Lastniki so mehkejši ter tudi kaj popustijo. Oves gre izpod rok, dež ugaja razvijajoči rastlini. Moka. Navadno je bila kupčija v tem času jako živahna, letos pa je promet jako majhen. Cene neizpremenjene. Otrobi in klajna moka stalni v ceni. Sladkor bo nedvomno spet podražen. Kava je neizpremenjena. Večiki dovozi tlačijo množeno in poročila o novi brazilski letini se glase jako ugodno. Semena. Ponudbe rdeče detelje so skromne, zahteva živahna, zagadelj je seme jako drago. Naravno seme se z ozirom na kakovost plačuje 95 do 100 K. Lucerna (ogrska) 75 do 80 K. — Ponudbe skromne. Olje. Kupčija mirna, vendar prodajalci drže cene. Usnje. Promet nezaten, kupci še vedno ne zaupajo v položaj. Meso. (Dunaj.) Teleta so se zelo podražila. Govedina, srednja 72 v do 1 K 50 vin., zadnje 92 vin. do 1 K 76 v; teletina: 72 do 1 K 50 vin., svinjina: 1 K 20 vin. do 1 K 70 vin. kg. Teleta 84 vin. do 1 K 40 vin., svinje 1 K 20 do 1 K 36 v kg.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru je naročila domačo nabiralnico (sparovčke) in opozarjamo vse, ki hočejo tudi doma imeti neotvorljivo „posojilnico“, da se oglašijo v posojilničnih prostorih.

m **Maribor.** Naš župan je izdal oklic, v katerem poziva občinstvo, naj krasi balkone in okna s cveticami. Občinski odbor je sestavil poseben odsek, ki bo razdeljeval za najlepše okrašene balkone in okna razpisane nagrade.

m **V Slivnici** pri Mariboru bo 3. maja t. l. po božji službi zborovanje Slovenske kmečke zveze v šoli. Govorila bosta gg. državni poslanec Pišek in potovalni učitelj Pušenjak. Kmetje, delavci, udeležite se zborovanja v obilnem številu.

m **Selnica ob Dravi.** Dne 17. t. m. je umrl tukaj g. Anton Völker, dolgoletni naš cerkovnik, po kratki, mučni bolezni. Mož je bil plemenitega značaja, ki ga je vse ljubilo in spoštovalo. Zapuščena žalujoča vdova in hčerko. N. v m. p.! — V župniji je sedaj mesto cerkovnika izpraznjeno in se sprejme takoj drugi. Prošnje naj se vložijo pri kn. sk. župnijskem uradu v Selnici ob Dravi.

m **Od Sv. Kriza** pri Mariboru. Neizprosna smrt si je tudi pri nas zopet enkrat izbrala mlado, nadpolno življenje za svojo žrtev. Na velikonočni

ponedeljek spremili smo k zadnjemu počitku mladeniča Henrika Lorbek, bivšega dijaka mariborskega učiteljskega. Dolgotrajna mučna bolezen — pljučna jetika — katero pa je revež prenašal z obdovanjanja vredno vdanostjo in potrpežljivostjo, ga je v 19. letu njegove starosti položila v prerani grob. Z ginljivo pobožnostjo in gorečnostjo je na smrtni postelji prejel sv. zakramente za umirajoče — vsem mladim ljudem v vspodbudo, in tako pokrepčan z angeljskim kruhom nastopil dolgo pot v večnost. Sv. popotnica mu bo gotovo poročstvo bodočega častiljivega vstajenja. S. m. v. l.!

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Liberalni stab, ki je že celo jansko leto tiho deloval, je začel bolj občitno nastopati. Odkar smo bili Sentjakobčani toliko srečni, da nas je z obiskom počastil podgeneral dr. Florian Kukovec, si upajo nastopiti bolj očitno, četudi si se na shodu S. K. Z. pokazali v prvih vrstah, misleč: ljudstvo je neumno, bo nam temrajši sledilo. Pa vseeno armade ne dobe za se. Pokazalo se je na Cvetno nedeljo, ko je sklicalo liberalno Gospodarsko društvo shod, a ni bilo niti udeležencev niti shoda. Zdaj kolovodje uvidijo, da je ljudstvo v taboru S. K. Z. Začet, se mora drugače. Zato se je g. učitelju Zinauerju potrebno zdelo, da je učenec 5. razreda, zadnji dan šolskega leta v pouku razpravljaj, kako se z nakaznico naroči „Nar. List“ in „Domovina“, učenci so pa klicali „Slovenca“, „Slov. Gospodarja“ in „Naš Dom“. Dični učitelj jih je pa poučil rekoč: To je vse za nič! Tako toraj, g. Zinauer, že iz šole izstopivšo mladino hočete napeljavati za protiversko-liberalne liste? Zato vam že kmetje obračajo hrbet. „Narodni List“ in „Domovina“ imejte le za sebe, ne vsiljujte jih ljudstvu, ki je verno in udano krščanskim načelom.

m **St. Ij** v Slov. gor. Naša kmetijska podružnica je sklenila, da priredi to leto povodno 60-letno jubilejno slavnosti našega cesarja jubilejno obdarovanje za pridne viničarje in posle. Kot prosilci se naj oglašijo le pridni in zanesljivi viničarji in posli, ki služijo že najmanj 10 let jednemu gospodarju, ki mora biti član podružnice. Nekolekovane prošnje se naj vložijo vsaj do 30. junija 1908 pri podružničnem načelstvu. Prošnje naj potrdita občinski predstojnik in gospodar. Zadnji mora tudi navesti, kako dolgo je prosilec pri njem in če je vreden obdarovanja. Obdarovanje bo v jeseni. Načelstvo podružnice se obrača ob enem na vse premožnejše posestnike, naj prispevajo k temu jubilejnemu obdarovanju.

m **St. Ij** v Slov. gor. Dne 20. t. m. je bil tukaj shod zaupnikov S. K. Z. Shod je sklical tajnik okrajnega odbora Fr. Žebot. Udeležili so se ga vsi zaupniki in nekaj drugih mož. Predsednikom izvoljen Fr. Žebot, zapisnikarjem Fr. Lilek. Zelo zanimivo se je govorilo o odprtju srbske meje, o starostnem zavarovanju, o kmetijski družbi, o kmetijski volilni pravici, o novem občinskem volilnem redu, o Südmarki itd. Shod je trajal dve uri in so se udeležniki razprave živo udeleževali. Slava!

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Smrtna kosa. Dne 21. aprila smo ob obilni udeležbi spremili k zadnjemu počitku Frančiško Krautič. Umrla je sicer po kratki, toda mučni bolezni v 77. letu svojega življenja. Pred nekaj leti je obhajala zlato poroko. Bila je pošena žena iz pošene rodbine, ki je rada podpirala različne cerkvene in narodne koristne namene. Kot zadnji pozdrav ji je pevski zbor zapel ginljivi nagrobni. N. v m. p.!

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Zopet smo preživeli velikonočne praznike, katerih veličastnost nam ostane živo v spominu. Dekleta Marijine družbe so ves čas izpostavljenja presv. Rešn. telesa v božjem grobu klečale pred Rešnjim telesom in opravljale molitve rožnega venca. Posebno veličastno je bilo v soboto večer, ko so g. župnik v spremstvu 27 belo oblečenih deklet z gorečimi svečami vzdignili s prelepim slavospevom Aleluja presveto Rešno telo iz božjega groba in ga v procesiji prenesli okoli cerkve z veličastnim petjem našega domačega pevskega zbora zopet na svoj dom, to je v tabernakel našega novega prednega altarja, katerega nam bodo, kakor slišimo, naš premili knez in škof dne 12. maja t. l. posvetili. Tem potom tedaj izrekamo prisrčno zahvalo vodstvu Marijine družbe, kakor tudi vsem dekletom, ki so pri tej slavnosti sodelovale. Kličemo jim: Le pod zastavo Marijine družbe, in po poti nedolžnosti, kar je najdragocenejši kras vsakega dekleta. Le tako naprej, dokler ne dosežete krone, katero pripravlja Marija svojim, posebno pa nedolžnim častilem! Zahvaljujemo se nadalje vsemu pevskemu zboru, posebno pa voditeljema gg. kaplanu Bosina in organistu Voglarju, katera sta s svojim požrtvovalnim trudom naše fante in dekleta v umetnem petju tako imenitno izvežbala, da nas pri cerkvenih slovesnostih, pa tudi pri poštenih veseljih, mnogokrat kar očarajo. — Pri vsem tem veselju smo pa vendar imeli tudi žalost. Na velikonočno soboto žalovali smo župljani s preblago družino Krautič, katero je umirajoča mati in žena zapuščala ravno ob največjašnji uri, ko smo v cerkvi častili vstajenje našega g. Jezusa Kristusa. Sprevidena s sv. zakramenti je v gospodu zaspala ob 6. uri v soboto večer. N. v m. p.! — Drugo žalost prebiti smo morali na velikonočno nedeljo pri popoldanski službi božji. Pa zakaj? Zaradi ničvrednih fantalinov, katerih žalobog tudi tukaj ne manjka, in kateri so že ob lanskih velikonočnih praznikih s svojim hudobnim streljanjem s pištolami motili g. pridigarja, da

so morali z govorom prenehati in celo iz prižnice oditi. K temu naj bo pripomnjeno, da so v osehah dotičnih fantalinov skoro izključno znani sinovi tistih starišev, in hlapci iz tistin hiš, kjer se prebira ptujski „Stajerc.“ — H koncu še nekaj! V zadnjem času odprli smo, čujte, tukaj nemško gostilno, kakor se bahajo Stajercijanci in te baže ljude. „Nemci imamo sedaj svojo gostilno, kamor bomo znanprej nosili svoj nemški denar“, kričal je zadnje nedelje nek pijani Partinčar. Ta pristno „nemška glava“ si domišljuje celo postati „rihtar“ — saj zna pisati kakor kokoši na gnojišču. Toliko o tej nemški gostilni, katera dela veselje tudi našemu učitelstvu, pripadajočemu narodno-liberalni struji, za danes, ako se nadalje ne bo miru, bomo osvetili tamošnje goste v polni luči. — Veselo župniško obhajilo sv. Jurija voščimo vseni poštenim slovenskim župljanom župnije sv. Jurija! — Več slovenskih katoliških župljanov.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Na evetno nedeljo se je pri nas ustanovilo „Kat. slov. izobraževalno društvo“. Že dolgo časa so izražali vrli možje in mladeniči srčne želje, naj bi se tudi v naši župniji ustanovilo enako društvo, kakor jih imajo sosedje, pa vsak je imel razne pomisleke. Da je bil pa vsak strah prazen, kaže se že sedaj. Pri ustanovitvi so bili res le nekateri somišljeniki, a vendar je z velikim navdušenjem pristopilo takoj 34 mož in mladeničev, kar je za tukajšnje razmere dobro znamenje. Veliko se jih že sedaj zanima za naše društvo. Zato pa za dobro stvar vneti možje in mladeniči agitirajte, da jih pri prihodnjem velikem shodu prav mnogo obojega spola pristopi k novemu društvu! Shod se bo vršil v kratkem in se bo o pravem času naznanil. Odbor se je sestavil tako: predsednik: Franc Zemljč; podpredsednik: P. Nikolaj Meznarič, župnik; tajnik: P. Pij Žankar; njegov namestnik: Matija Bračič, ml.; blagajnik: Rudolf Rojko; njegov namestnik: Lavoslav Perko; knjižničar: Franc Perko; pregledovalca računov: Jožef Svare in Matija Majhenič. Mlademu društvu pa želimo obilo blagoslova in vstrajnosti!

m S. K. Z. priredi na belo nedeljo dne 26. aprila v Makolah javen društven shod v posojilničnih prostorih. Govorita gospoda državna poslanca Roškar in Pišek. Kmetje, delavci, viničarji, vsi naši somišljeniki, pridite poslušati svoje poslance.

m Janževvrh. Na 15 mescev težke ječe je obsojen 38 let stari, oženjen tesar Janez Brunčko. Ker si je težko ranil desno roko, ni mogel več delati. Prosil je torej pristojno občino Janževvrh, naj mu da podporo. Občina mu je ponudila prosto stanovanje; hrano bi naj dobival pri posestnikih občine, zato pa bi naj opravljal ložja dela. Ta predlog pa nikakor ni ugajal Brunčku. Zato je vložil pritožbo pri občini. Predno je bila ta rešena, poslal je občinskemu predstojniku pismo, v katerem mu je pretil, da bo celo občino požgal. Ta grožnja mu je res pomagala, da je dobil od države prosto stanovanje in hrano.

m Slov. Bistrica. Družba slovenskih kmetov je kupila posestvo od Nemca Ignaca Schober za 190.000 kron. Nemci niso prav nič zadovoljni s tem.

m V Slivnici pri Mariboru bo v nedeljo, dne 3. maja t. l. po prvi božji službi v šoli zborovanje Slov. kmečke zveze. Govorila bo sta učitelj in dr. pol. Pišek. Popoldne ob 1/4 uri je občni zbor, se otvori posojilnica in izvoli nadzornštvo v g. Kolmanovi hiši.

m Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnje „Kmečko bralno društvo“ priredi v nedeljo, dne 3. maja 1908 po večernih v bralni sobi v župnišči, tombolo združeno z zanimivim podučnim govorom. Naj torej niko ne zamudi pri tej priložnosti poslušati svoje sreče! Ker je čisti dobiček namenjen v prid društveni knjižnici, se prepričala hvaležno sprejemajo. K prav mnogostevilni vdeležbi vse ude in prijatelje našega bralnega društva vladno vabi odbor.

Ptujski okraj.

p Umrl je na Ptuj na veliko soboto 18. t. m. po kratki boleznj okrajni glavar Ervin Prah, pl. Thalfeld, ki je bil še-le kratko časa na Ptuj glavar. Slovencem je bil kolikor toliko pravičen. Govori se, da je znatni del svojega velikega premoženja volil mestu Gradec, Ptujčanom pa — nič! Truplo so v pondeljek, dne 21. prepeljali v Gradec v družbinsko grobišče. — Velikonočni prazniki so bili mokri in celo snežni (pondeljek); april je pač muhast fant! — Mnogo lepih kresov je gorelo Veliko soboto večer povsod po Slov. goricah, Halozah in Pohorju.

p Ptuj. Okrajni glavar Edmund Prah plem. Thalfeld je težko zbolel.

p Ptuj. Na naši okoliški šoli se upelje na treh višjih razredih nemški učni jezik. Delo ptujskega „Stajerca“, ki vodi naše ljudstvo za nos!

p Ptuj. V zadnji seji ptujskega občinskega sveta je stavil občinski svetnik odvetnik Plachki sledečo resolucijo: „Zaradi obžalovanja vredne prodaje nekega stavbišča, ki je bilo doslej v nemških rokah, Slovencem, pozivamo nemške ptujske hišne in zemljiške posestnike, naj se pri prodajah zaupno obrnejo na „Südmarko“ ali nemški narodni svet.“ — Čas je, da bi mi Slovenci tudi vpoštevali ta svet.

p Vinogradnike ptujskega okraja opozarjamo, da bode vinarški inštruktor Zupanc kazal, kako je trse plesti in sicer: 19. maja ob 10. uri predpoldne v Goričaku v gorici g. Miheliča, 20. maja ob 10. uri predpoldne v Paradižu v gorici g. Čeha, 21. ma-

ja ob 10. uri predpoldne v Leskovcu v gorici g. Kozla, 22. maja ob 10. uri predpoldne v Varejih v gorici g. Kasimir, 23. maja ob 10. uri predpoldne pri Sv. Urbanu v dež. gor., 25. maja ob 1. uri pop. gorici g. Hauptmana, 30. maja ob 11. uri predpoldne v Preradu v gorici g. Arnuša, 2. junija ob 1. uri popoldne v Narapljih v deželni gorici, 3. junija ob 1. uri popoldne v Stopercih v gorici g. Stefana Vtiča. Nadalje se naznanja, da se bodo v vinogradih stajerske hranilnice tudi letos vršila opazovanja glede pomladanskega mraza. Postopalo se bode tako kakor je bilo že lani v časopisih označeno; torej pomeni 1 strel ob pol osmih zvečer, da se je prihodnje jutro bati mraza, 2 strela ob istem času pa, da bode gotovo mraz, 3 streli po noči so znamenje, da je trela in kurit (kadit). V krajih, ki so od teh opazovalnih postaj tako oddaljeni, da ni mogoče slišati tankajšno strelanje, naj bi prevzele merodajne osebe to opazovanje in alarmiranje. Mraz opazovalne toplotere prodaja Jože Jaborka, Dunaj, IV., Freihaus. Natančnejša pojasnila pošaje radovoljno vinarški inštruktor za ptujski okraj.

p Hajdin. Kakor sčene v ograji, tako se zaganja ptujski „Stajerc“ brez vsakega povoda neprestano na Hajdin. Zaporedoma vtiča nos v reči, ktere ga najmanj brigajo. Inamreč v solo in naše kmetijsko bralno društvo. Nek poseben strah pa ga navdaja, ker vedno bolj cvili, odkar imamo pri nas novega g. kaplana. Ej, kuže, le mirno bodi, kajti mi ti še pripravimo marsikatero kost, da bodeš imel ti in tvoji backi kaj za zob. Kakor v sporazumnem soglasju s ptujskim „Stajercem“ so začeli pri nas tudi „Narodni List“ in „N. S. S.“ napadati bralno društvo in g. kaplana. Gospodje, menda ni to poskušnja ali kaka predpriprava za združenje o bodočih deželnozborskih volitvah! Do strankarstva, o katerem vi prorokujete, se ni prišlo in ga odbor bralnega društva sploh ne mara. Za danes dovolj, če pa potreba, le pustite, g. urednik, tudi nam kmetom do besede.

p Stopree. Volitev občinskega odbora se dne 21. aprila ni izvršila. Preložitve te volitve se od Stajercijanskega županstva ni naznanila, zato so mnogostevilni volilci takoj odposlali ugovor, oziroma pritožbo na c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj. Zupan je volitve sprejel z besedami: Marš vun, ter zaloputnil vrata.

p Grabe. Ptujski „Stajerc“ je v 16. številki svojega umazanega lista napadel središko požarno brambo zaradi tega, ker se je ločila od nemške zveze; pri tej priliki zaletel se je v istem dopisu tudi v grabske gasilce s sledečim stavkom: „Tudi grabenska brigadna je pričela špricati se le čez eno uro... To je fajerber za parado, ne pa za delo!“ „Stajercu“ odgovorjamo mi grabski gasilci samo to: 1. Da mi nismo „fajerber“ za parado; o tem, kaj da smo, naj govorijo sosedne občine, kjer smo vsikdar pomagali v požarni sili. 2. Vsak čas pridemo radi k Stajercijevemu dopisniku gasit slamo v njegovi glavi. Edino žalostno na celi stvari je, da bi slame v hajlovske buči stajercijevga dopisnika tudi tekom nekaj let ne mogli pogasiti. — Grabski gasilci.

p Pri Sv. Trojici v Halozah se bode ustanovilo na Belo nedeljo t. j. dne 26. aprila, ob treh popoldne „Gospodarsko in bralno društvo“ v društveni hiši tik farne cerkve. Spored: govori, vpisovanje udov, tamburška godba fantov od Sv. Barbare v Halozah, petje domačih trojiških fantov. Prosta zabava v gostilni I. Belina.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomerske novice. Po ljutomerski okolici se govori, da širi propadli socialdemokratski kandidat V. Kukovec med ljudstvom knjige in spise, pisane v socialdemokratskem smislu. Komur on ponuja take knjige, naj mu pove v obraz, da od njega ne potrebuje prosvete. — Čitalnica je baje otvorila v Ljutomeru ljudsko knjižnico, ki pa nima namena širiti izobrazbe, ampak delati konkurenco okoliškemu bralnemu društvu. — Na Velikonoč smo tukaj pokopali tri ženske. Pač redek slučaj.

I Shod zaupnikov S. K. Z. na velikonočni pondeljek v Ljutomeru, ki se je sklical že v zadnjem času, je krasno uspel. Navzočih je bilo 41 zaupnikov iz cele Ljutomerske župnije, ki so ogorčeno protestirali proti vsaki postavi, ki bi bila v kvar kmečkemu prebivalstvu.

I Umrla je po kratki boleznj dne 13. aprila, previdna s sv. zakramenti za umirajoče, Marija Šajher v Bigovcih, župnija Sv. Peter pri Radgoni. Rajna bila je pridna in vzgledna mati svojim otrokom ter velika dobrotnica siromakov. Za njo žaluje njen mož, sin in sinaha, pa tudi hčerka, ki biva daleč od doma, v samostanu na Jožskem. Naj v miru počiva!

I Geraja Radgona. Kmetško bralno društvo, vprizori na splošno željo v drugje gledališko igro: „Divji lovec“, 3. maja t. l. po večernicah v gostilni „K angelju“. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

I Bralno društvo v Cezanjavcih priredi, v nedeljo dne 3. maja tombolo, v prostorih g. Anton-a Ficka na Kamenščaku. Začetek ob 6. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen za nakup novih knjig, vabi vladno k mnogobrojni vdeležbi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s V Zavodnjem se je omissil za župnijsko cerkev nov krasen križev pot, ki bo 2. nedeljo po veliki noči sivoesno postavljen.

s Razbor pri Slovenjgrašču. Nofica iz tukajšne fare v štev. 15 „Slov. Gosp.“ je strašno razburila dotičnega, kateremu je „dopis veljal. Silno je užaljen v svoji časti, ker se „Stajerca“ prav za prav sramuje. Evo dokaza! Ko pridejo v nedeljo ljudje k maši, so vsi časniki v občinski pisarni na mizi, da si vsak lahko vzame svojega. Le naročnik „Stajerca“ je naprosil delivca pošte, naj mu ga v pisalno mizo v predal shranjuje, da ga drugi ljudje ne bodo videli. Vidite! Naročniki „Stajerca“ se svojega lastnega lista sramujejo, toda opustiti ga ne morejo, ker to je menda že od nekdaj, da se slaba navada težje odpravi kakor smolni madež iz obleke. Čujte, ptujski gospodje! Čujte, gospod Linhart! Vaši lastni somišljeniki se vaše pisave in vašega glasila sramujejo! Kako lepo spričevalo za vaš list in za vas!

Konjiški okraj.

k Konjice. Veliko sredo je neki zlikovec odtrgal in odnesel puščico izpred kipa sv. Antona, v katero se dajejo milodari za domače uboge. Dobil je v njej kakih 14—16 K. Orožniki pridno zasledujejo tega nesramnega tata.

k Konjice. Konjiški okrajni zastop se pi v vedu. O gospodarstvu v tem zastopu zlasti o okrajni posojilnici znamo se izpregovoriti, ko se zjasni vreme. — Graški „Tagblatt“ in konjiški Nemei zabavljajo čez slovensko kmečko organizacijo, zlasti čez novoustanovljeno posojilnico: konjiški „Spar-u v vor-schussverein“ si to pa baje zidal že svojo lastno hišo. Kdo jim je le toliko dobička nanesel, če ne okoliški kmetje in posestniki? Prihodnjid pa bode mo brezobzirno vse imenoma navedli, ki zabavljajo in smešijo po gostilnah in trgovinah naše slovenske poslance in njih delovanje. Torej pozor!

k Zatiranje hroščev. Okrajni zastop konjiški je sklenil plačati za vsak liter nabranih hroščev po 4 vinarje. Prosil je vsa šolska vodstva v okraju, naj v tem smislu uplivajo na šolske otroke.

k Konjice. „Domovina“ se v svojih dopisih iz Konjic zaletava v vse, kar ji ni po volji. Dopisniku se pozna, da je v politiki in narodnem gospodarstvu novinec, nevednež ali pa hujskač. Odraka vsakemu, ki ne trobi v njegov rog, pravico, slobodno govoriti in delati ter kliče sodnijo na pomoč, pri kateri je že enkrat en „veleučeni“ gospod jezični doktor pošteno dobil pod nos. Gospodje slovenski bogataši, kje je vaše delovanje, vaše zasluge za slovenstvo?! Nemci kupujejo najlepša slovenska posestva, vi pa roke križem držite ter k večjemu čez Slovensko kmečko zvezo in čez kaplana zabavljate ter menite, da rešujete s tem slovenski živelj. Ironija! Pa o tem spregovorimo o priliki natančnejše, kar vam gotovo ne bo ljubo. Ako boste izvedeli javno bridko resnico, si bote sami krivi, ker izzivate. Prepričani pa ste lahko, da se na naše limanice ne bo vsedel nihče, k večjemu kak stajercijanski Polenčan ali Straničan.

k Konjiška okolica. Kakor je že „Slovenski Gospodar“ poročal, niso hoteli konjiški bogati naprednjaki na občnem zboru slovenske posojilnice niti enega kandidata Kmečke zveze izvoliti, niti v načelstvo, niti v nadzorstvo, dasi je okoli 700 kmetov konjiškega okraja udov pri posojilnici. Gospod ravnatelj, ki smo ga dosedaj spoštovali kot pravičnega moža, je rekel, „češ, kaj je vsega tega treba!“ Tako smo bili kmetje, ki vendar z vsem svojim premoženjem jamčimo za posojilnico, takorekoč „ven vrženi.“ Spoznali smo, da nimamo pri taki posojilnici ničesar več iskati, zato smo si svojo Kmečko hranilnico in posojilnico ustanovili. Za sedaj ne rečemo ničesar drugega, kakor mi kmetje držimo se gesta „Svoji k svojim“, to je, kmetje držimo skup in gospodarimo sami s svojim denarjem, nasprotnikom pa tudi privoščimo vse dobro. In ko bo naša kmečka hranilnica in posojilnica pričela delovati, tedaj se je trdno oklenimo, dober uspeh gotovo ne bo ostal. Naša posojilnica je že registrirana, in prvi uradni dan se bo pravočasno naznanil. Hujskačev nasprotne, protikmečke strani nikar ne poslušajmo! V načelstvu in nadzorstvu so najboljši, izobrazeni in premožni konjiški kmetje, katerih imena prihodnjid objavimo. — Kmet iz konjiške okolice.

k Kebelej na Pohorju. Zelo nas je razžalostila vest, da nas bodo zapustili naš dosedanji, g. župnik Anton Kolar in se preselili v župnijo St. Ilj pri Velenju. Zal nam bode za gospodom, katerih smo prav radi imeli. Kot goreč dušni pastir so nam kmalu po svojem prihodu oskrbeli sv. misijon. Zapustili nas bode priden duhovnik, goreč dušni pastir in velik prijatelj mladine, za katero so vse moči žrtvovali, da bi jo obvarovali pred zapeljivostjo hudobnega sveta. V politično življenje se niso veliko vmeševali. Zato so pa tembolj z besedo in lepim vzgledom delovali za svoje ovčice in za povzdigo krščanskega življenja. Zelo jim je bila pri srcu tudi lepota hiše božje, katera se je po njihovem prizadevanju dostojno okrasila. Tudi zvonovi, katero so, nam lansko leto oskrbeli, jim bodo čast in hvalo peli. Nam Kebeljanom ostanejo vedno v nezbrisljivem spominu. Vsak pravi: škoda za tega g. župnika; takih ne dobimo več. Res škoda za gospoda, kakoršen so ta. Povrni jim ljubi Bog vsa njihova dobra dela, ki so jih pri nas storili. Naši kebeljski župniji pa daj spet tako gorečega dušnega pastirja.

Celjski okraj.

c **Celje.** Stoletnico gimnazije v Celju proslavijo meseca junija na slovesen način. Seveda bo vse napeto nemško.

c **Celje.** Telovadni odsek v Celju krasno napreduje. Postal je naš ponos, in strah nasprotnikov.

c **Rimske toplice.** Tukaj sedaj razširjajo kolodvor. Na pomoč je prišlo tudi okoli 20 Hrvatov. Na jesen bodo pa med Rimskimi toplicami in Laškimi polagali nov tir. — Časniki so poročali, da se je pri tukajšnjem mostu ob zadnjem deževju razbil splav in da sta tudi oba splavarja utonila, kar pa ni res. Splav se je sicer razbil, a moža sta se na most rešila.

c **Obesila** se je v Velikem vrhu blizu Smartnega ob Paki 16letna deklica Kogovnič.

c **Dobrna.** Veliko soboto je marsikateri Dobrnčan z začudenjem gledal v šolsko drevesnico. Mrzlično se je v njej delalo. In, zunaj ob plotu sta mogočno stopala prijatelja Vogler in bivši trgovec A. Hazenpihl ter mahala z rokama na desno in levo, na levo in desno, kakor da bi odmerjala meje bodoči drevesnici. Med prazniki pa se je razneslo bliskoma po Dobrni: v torek pride okrajni glavar iz Celja gledat drevesnico. Aha! Zato se je tako vneto delalo v drevesnici in zato je najbrž Avgust dajal nasvete Voglerju. Cela zadeva o šolski drevesnici, ki je po krivdi Voglerjevi in Hazenpihlovi vzdignila toliko prahu na Dobrni, se bliža h koncu. Toliko je že sedaj gotovo, da se ne bosta smejala ne Hazenpihl ne Vogler in naj se konča stvar tako ali tako. Voglerji in Hazenpihli so bili na Dobrni v prejšnjem stoletju, danes je — prepozno.

c **Mozirje.** Preteklo leto je imela tukajšnja požarna bramba blizu sto kron preostanka na ta način, da si je izposodila 200 kron. Tekom štirih let se je zadolžila za 800 K. Lep napredek pod liberalnim vodstvom! Kaj bode pa potem, kadar ji kredita zmanjka? Polom ali pa občina plačaj, kakor je že enkrat. Tržka občina imela je od 90 odstotkov priklad čez 400 kron preostanka. Dvignila je iz posojilnice glavnic 1400 kron. Kaj bode pa potem, kadar zmanjka glavnic od žage? Liberalci bodo odložili občinsko čast. Že prvo leto se je pokazalo, katera občina bode na boljšem. Tržka pod liberalnim vodstvom gospode, ali okolica pod vodstvom zavodnih kmetov. Tržki gospodje v svoji zaslepljenosti in veselju, da so se znebili kmeta župana, še vedno trdijo, da bodo na boljšem, kakor kmetje. Tekom petih let tega več ne bodo trdili. Okolica bode plačala svoj dolg, katerega je naredila ter bode potem lahko priklade znižala. Tržanom pa bode zmanjkalo glavnic od žage, če bode šlo tako naprej in priklade bodo morali zvišati. Gospodarstvo liberalne inteligence je povsod vzorno.

c **Trbovlje.** Telovadni odsek je imel dne 6. aprila javno telovadno uro. Občinstvo je z velikim zadovoljstvom opazovalo mlade, krepke telovadce.

c **Sv. Jurij ob juž. žel.** Naša pred kratkim ustanovljena mlekarška zadruga je imela na velikonočni ponedeljek popoldan prvo poučno predavanje. Zbralo se je kljub slabemu vremenu precejšno število gospodarjev in gospodinj, ki so pazno poslušali najprej znanega strokovnjaka v mlekarstvu g. Legvarta iz Ljubljane, in našega neumorno delavnega organizatorja na slovenskem Stajerskem g. VI. Pušenjaka. Predavanje je trajalo okoli dve uri. Gospoda sta predavala prav poljudno in prikupljivo, da sta žela obeno pohvalo in priznanje; in sicer je predaval g. Legvart o mlekarstvu sploh, g. Vlad. Pušenjak pa o zadrugah s posebnim ozirom na mlekarško zadrugo. Kakor hitro bo vse potrebno pripravljeno, bo začela mlekarica delovati, ki bo za St. Jurij in za vse sosedne župnije velikega pomena. Zato se enkrat prisrčna hvala gg. predavateljema za trud!

c **Sv. Miklavž nad Laškimi.** V zadnji številki „Slov. Gospodarja“ je rezolucija našega izobraževalnega društva malo pohabljena. Drugi sklep našega zborovanja se mora glasiti tako: Rokodelci, ki po kmetih delajo, naj bodo pridobinskega davka prosti; davček naj plačajo oni, ki nosijo svoje izdelke na trg. Vzrokov za ta naš sklep je veliko. Večina takih rokodelcev po kmetih se ne peča dan na dan s svojo obrtjo, ampak le po potrebi svojih sovaščanov. Mnogo je takih, katerim je njihova obrt samo stranski zaslužek, za soseščino so pa potrebni, ker ni blizu obrtnikov, kojih pokle bi bila izključno njihova obrt. Nekateri čevljarji, krojači, bi radi šivali, pa ne smejo, ker ne plačujejo pridobinskega davka, ker nimajo koncesije za svojo obrt, koncesije pa dobiti ne morejo, ker se niso učili pri kakem mojstru. Delajo pa vendar prav dobro, drugače bi jih ljudje ne klicali. Kaj jim je tedaj storiti? Ali naj grejo k mojstru na stare dni in pustijo doma ženo in otroke! Ali naj grejo krast, ker jim lastnina ne nese dosti, da se preživijo!? V tej reči se mora nekaj spremeniti. Iz takih nerednosti se mora odpreti postavna pot.

c **Smarje pri Jelšah.** Že 4 leta zahtevajo pri nas novo šolsko stavbo, a čuditi se moramo, da se je ta zadeva še-le pri zadnji seji okr. šol. sveta postavila na dnevni red. Pač pa so g. učitelji, ti prijatelji davkoplačevalcev pri neki seji okr. šol. sveta, ko so bili v večini in se čutili zmage gotovi, kot slučajnost stavili predlog za zgradbo nove šole. Toraj tako važno vprašanje, s katerim se naloži

davkoplačevalcem okoli 50 tisoč kron, se obravnava kot slučajnost! Se-le ko se je večina udov okr. šol. sveta v posebnem pismu izrekla proti zgradbi nove šole, je gospod glavar odredil, da se je to vprašanje postavilo na dnevni red v seji dne 27. marca okr. šol. sveta. Vsi navzoči udje (od 9 udov 7) so bili vprašani za mnenje in so se izrazili za ali proti. Sedaj pa slišimo, da se je pri tej seji samo naznanje vzelo, da je zaukazal deželni šol. svet novo šolsko stavbo. Vprašamo pa, čemu je potem toliko govoril za zgradbo nove šole g. Ferline, in proti g. načelnik okr. zastopa, ako bi se bilo samo naznanje vzelo, kar je zaukazal deželni šol. svet. Mi kmetje tega ne razumemo. Kako pa skrbi okr. šol. svet za ljudsko izobrazbo? Pred nekaj leti so prosili posestniki iz Koretnega, Konaškega, Polence okrajni šol. svet, naj bi jih priklopili k šolskemu okolišču Zibika, ker v Zibiko imajo komaj 1 km, v Smarje pa 6-7 km hoda, vrh tega še slaba blatna pot, ob časi deževja, povodenj, da še odraslemu človeku ni mogoče čez priti, še manj pa otrokom. Okrajni šol. svet se ni oziral na njih prošnjo. Je pa tudi umljivo, ker ni to po volji g. Ferline. On misli: Najprvo se mora postaviti nova šola v trgu, ko bo ta gotova, potem zahtevati z vso odločnostjo novo šolo v Koretnem ali kje tam blizu. G. Ferline mora tako delati, ako hoče biti vreden pristaš liberalcev, katerih načelo je vničiti prej ko slej kmeta. Da bode potem nova šola v trgu prazna, to mu ni mar. Radovedni smo, kako dolgo se bodo še poslušali nasveti tega človeka?

c **Šmartin pri Slovenjgradcu.** Tukajšnje bralno društvo priredi dne 26. aprila 1908 ob pol štiri popoldne v gostilni g. Jos. Rotovnika, v Legnu veselico s petjem in dvema igrama. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Brežiški okraj.

b **Kozje.** V nedeljo popoldne ob treh bo v prostorih okrajnega zastopa shod zaupnikov S. K. Z. za kozjanski okraj.

b **Dobje pri Planini.** Prihodnji torek bomo imeli pri nas občinske volitve, za katere si Stajerčijanci pete in jezike brusijo. Možje, pristaši Kmečke zveze, koga boste pa vi volili, morda g. Pulkota ali pa od njega priporočene može. Najbolje bi bilo g. Pulkota, ker ima veliko zaslug, ker je bil parkrat občinski dobrotnik, čeravno proti svoji volji in tudi rad skrbi za to, da ima dr. Zirngast kaj za služka od Dobjanov, če tudi sam plača. Tudi dobro zna, kaj je kaznjivo. Ako bi n. pr. prišel kak pijan Stajerčijanec k poštemu Slovincu in bi jel razgrajati, ta bi ga pa na zrak postavil, g. Pulkota bi ga poklical in mu rekel, to je kaznjivo, le doktorju ga dajte; ako bi pa ne bil voljen, mu obljubi za slučaj zgube stroške poravnati. In res, do sedaj je moral še zmiraj g. Pulkota stroške plačati. Ja, g. Pulkota, pozna se, da si za učitelja študiral in ne za odvetnika. Boš moral tožbe opustiti ako hočeš med kmečkim ljudstvom živeti, drugače ti bomo še morali marsikatero zasluženo kolajno na suknjo pripeti. Vam pa, dragim volilcem, svetujem, da obračunate s takimi ljudmi dne 28. t. m. in jim pokazete, da jih ne marate.

b **Podružnica kmetijskega društva za kozjanski okraj** priredi dne 26. aprila t. l. ob 4. uri popoldne v gostilniških prostorih gosp. Franca Grmeka v Kozjem zborovanje. Govorila bosta g. J. Belle o sadjarstvu in vinarstvu in dež. posl. g. dr. Jankovič, o političnem položaju.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Nova dalmatinska železniška zveza.** — Železniško ministrstvo je podelilo odvetniku dr. Henriku Viljemu Grafu na Dunaju v zvezi z Josipom pl. Wenuschem, železniškemu ravnatelju v p., za dobo enega leta pravico za tehnična pripravljavna dela za gradnjo normalnotirne železnice, ki bi vezala Dunaj z Zadrom v 17 do 18 urah. Proga bi se imea zgraditi od postaje Matule do zaliva Preluka; med otoki Cres, Krk in Kvarnerol bi prevažal prevozni brod na otok Pag; tu bi sledila železnica čez ravnokar imenovani otok, potem pa zopet brod do dalmatinske kopnine in železnica do Zadra. Imenovana sta predložila tudi načrt za preosnovo zaliva Preluka v trgovinsko pristanišče; stroški te preosnove so preračunjeni na pet milijonov kron.

† **Slovenski mornariški podčastnik v Atlantskem morju utonil.** Od 23. do 28. sušca t. l. se je mudila avstrijska eskadra v Tangerju ob maroškem obrežju v Afriki. Na ladji „Nadvojvoda Karol“ je bil vkrcan med drugimi tudi vodnik in topničarski inštruktor Egidij Burger, doma iz Imovice pri Brdu na Goranjskem. — Dne 26. sušca ob 6. uri popoldan je Burger s še dvema tovarišema postavil na srednem delu ladje napravo za streljanje v tarčo. Delal je pripognjeno in pri tej priliki mu je padla kapa v morje, katero je hotel po najkrajši poti pobrati na morskoi površini. V to svrhu se je spustil po debeli vrvi v morje, a ko je po vrvi pridrčal do morske površine, so valovi kapo odgnali. Že tako daleč proč od ladje, da je Burger ni mogel več doseči, nakar se je začel poprijemati po vrvi, da bi se povzpel nazaj na ladjo, a dospel je do lin ob straneh ladje, tu so ga moči v rokah zapustile, in ne črnivši besede, je padel nazaj v morje. Potem je še nekoliko časa plaval proti malim čolničkom,

ki so bili privezani pri ladji, češ, tam se bom rešil, a žalibog le nekoliko metrov pred temi rešilnimi čolnički je Burger izgubil pod vodo in se ni več prikazal na površje. Poskusi, da bi ga rešili so se takoj pričeli, a zaman! O Burgerju ni bilo več ne duha ne sluha. Potapljači, ki so precej preiskali na mestu nesreče dno morja, niso našli mrliča. Je-li prišlo Burgerju sjašo po padcu, ali ga je prijel krč ali celo požrl morski volk, to se bo težko kdaj dognalo. — Burger te vstopil kot gojenec s 14. letom v šolo za mornarske podčastnike, katero je izvrstno dovršil in je potem napredoval od stopinje do stopinje. Služboval je že deveto leto; udeležil se je vojske na Kitajskem, kjer se je obrabro bojeval proti boksarjem. Bil je eden najpridnejših podčastnikov, zaradi svojega mirnega in pametnega obnašanja je bil tudi pri moštvi in podčastnikih zelo priljubljen. Bil je pa tudi blagega in plemenitega srca, podpiral je s svojo skromno plačo mater, ki ga bo zdaj zelo pogrešala. Dragi Burger, spavaj mirno v široki morskoi gomili in lahka naj ti bo morska vodica!

Drobtinice.

d **Strašna povodenj** je bila na Kitajskem. Ker je zemlja tako obdelana, da se ob rekah ljudem zdi škoda za prostor, kjer bi stala hiša, postavijo hiše na ladije, kakor pri nas na velikih vodah mlne. Pri zadnji povodnji je utonilo okrog 2000 ljudi, do 7000 takih stanovanj na ladijah pa je bilo popolnoma razbitih.

d **Volkovi** so raztrgali in požrli na Ogrskem župnika Julija Buzinkay in njegovega kočijaža ter konje, med potom iz domače občine Szerednye v sosedno. Oblasti so odredile za uničenje volkov velik lov.

d **Statistika nevest.** Na Pruskem se je leta 1906 poročilo 309.922 žen in deklet, med njimi je bilo 68.468 služkinj, torej 22 odstotkov vseh nevest. Šivilj se je poročilo le 30.109, torej 5 od sto. prodajalk, trgovskih uslužbenk, kontoaristinj itd. pa le en odstotek.

d **Kdo je najhujši škodljivec ljudstva?** Casnik „Reichspost“ je razpisal nagrado za najboljšo odgovore na gornje vprašanje. Prispelo je 1142 odgovorov. Nagrade so priznali sledečim odgovorom in sicer: 1. „Najhujši sovražnik ljudstva je podkupljivi, brezvestni, nenravni, židovski tisk.“ — 2. „Brezvestni učitelj, ki z besedo in vzgledom ponižuje v otroških srcih vero, je najhujši sovražnik ljudstva. Vzemite delavstvu Boga, in vzeli ste mu vse. S čim mu nadomestite to izgubo?“ — 3. „Najhujši ljudski sovražnik je alkohol, ki vodi ljudi od strasti popivanja do delomrznje in potem do uboštva in nezadovoljnosti. Alkohol napravi iz ljudi gospodarsko nesposobna bitja brez volje in odporne moči ter povzroči njih pravno, duševno in telesno propalost.“

K umoru gališkega namestnika grofa Potočkega.

Gališki namestnik grof Andrej Potocki, o koga umoru smo zadnjič poročali, je bil rojen dne 10. junija 1860 kot sin grofa Adama Potočkega. Gimnazijo in vseučilišče je dovršil v Krakovu ter bil pod nadzorstvom cesarjevim promoviran doktorjem prava. Po smrti svojega brata se je bavil z upravo svojih posestev. Leta 1895 je bil izvoljen v gališki deželni zbor. V Krakovu je bil grof Potocki član mestnega sveta, hotel je postati tudi župan, a temu so se uprli svobodomiselnim občinski zastopniki. Meseca oktobra 1901 je postal deželni maršal gališki in 8. junija 1903 je bil po odstopu grofa Pininskega imenovan gališkim namestnikom. V gališkem deželnem zboru je zagovarjal Potocki složno delovanje vseh slojev v deželi. Kot glavni poročevalec proračunskega odseka je vedno priporočal, naj se podpira tudi rusinske zavode. Leta 1904 je nagovoril grof Potocki sedanjega ministrskega predsednika pl. Koerberja, da se je podal na potovanje v Galicijo, da bi se osebno prepričal o pomanjkljivosti uprave. Leta 1906 se je povodom volilne preosnove za državni zbor prizadeval, da je dobil čim več poslancev za Galicijo. In vendar — rusinski narod ni bil zadovoljen z njim. Posebno pa je vrel med rusinskim dijaštvom. Vrelo je tako dolgo, da je prišlo do zavretja. Splošno se govori sedaj, da je bil grof Potocki žrtev zarote. V predalu namestnikove pisalne mize so namreč našli tri smrtne obsodbe. Morilec Siczynski dobiva vsak dan ruska čestitna pisma, ki jih pa oblasti zaplenjajo. Zaprtih je že več oseb, o katerih se sumi, da so sokrivci umora.

Dne 14. aprila je bil pogreb Potočkega. Že na vse zgodaj se je po ulicah, ki vodijo od namestništva do kolodvora, nabrala ogromna množica ljudstva, da vidi pogrebni spreved. Trgovci so sklenili, da bodo za časa pogreba zaprli svoje prodajalne hiše v ulicah, kjer se je imel pomikati spreved, so bile pokrite s črnim platnom. Ob 9. in pol uri popoldne so začela prihajati v namestniško palačo množičevilna odposlanstva, ki so položila vence na krsto. Ob 10. so pričeli zvoniti po vseh cerkvah. Od namestniške palače do kolodvora so stali na vsaki strani ceste v vrsti učenci in dijaki. Gnjeba

je bila povsod velika. Nojaški oddelek, 400 mož, je bil določen za spremstvo v pogrebnem sprevodu.

Pred bernardinsko cerkvijo so bili zbrani vsi načelniki oblastni, uradniški zbor in številne deputacije. Ko so prinesli krsto iz namestniške palače, je imel deželni maršal grof Baden pred palačo žalobni govor. Na to se je pričel pomikati sprevod proti bernardinski cerkvi. Za krsto so korakali, višji dvorni ceremonijer grof Choloniewski kot zastopnik cesarjev, ministrski predsednik baron Beck, ministar Blenerth in Korytowski ter drugi dostojanstveniki. Na kolodvoru je bilo zbrano veliko število okrajnih glavarjev iz vse Galicije, in zastopnikov oblastni. Gostje so se počeli v grajsko kapelo, kjer so se ob 11. uri predpoldne začeli pogrebni obredi.

Dne 16. t. m. so zaslišali Siczynskega z materjo. O uspehu strogo molče. Siczynski in njegova mati dobivata od 15. nadalje navadno hrano jetnikov, ker sta obtožena prostaškega hudodelstva. Dne 16. t. m. popoldne so pričeli zaslišavati priče. Prvi je bil zaslišan dijak Rypa, ki se je nahajal med napadom v čakalnici in hitel s slugami namestniku na pomoč. Izjavil je, da ne veruje, da je nameraval napadalec streljati na sluge. Siczynski je čakal v čakalnici dve uri. Bil je zelo nervozen. Pomiril se je šele, ko so ga poklicali v namestnikovo sobo. Policijski komisar, ki je prvi zaslišal Siczynskega, je izročil državnemu pravdniku celo vrsto listin, ki namigujejo, da je bilo o načrtu Siczynskega poučeni več Rusinov, pristašev ukrajinske stranke v Lvovu in v okolici. Zapreti nameravajo še več oseb. Na Dunaju so imeli Rusini dne 15. t. m. shod po par. 2. Udeležila sta se ga tudi poslanca Wassilko in dr. Trylowski. Shod ni ničesar sklenil, pač pa so naglašali posamezni govorniki, naj se zavzame stališče z ozirom na napad, pri katerem je zastavil svoje življenje eden najboljših sinov rusinskega naroda. Poslanec Olesnicki je rekel, da odstopi s tovariši kot deželni poslanec, ki so izrazili svoje sožalje zaradi napada. Poslanec Wassilko je brezpogojno obsojal umor. Odposlanika rusinskega tijaštva, ki sta se poklonila morilčevi sestri Lewickijevi, sta bila pozvana k policijskemu komisarju. Vzela sta seboj odvetnika dr. Rodeja. Komisar ju je opominjal z ozirom na govor pri Lewickijevi, naj se pri izjavah strogo drže postav, da se izognejo sporov z oblasti. Proti dijaštvu policija ne bo nastopila. Ukrajinska mladina je poslala poslancu Romanczuku poslaništvo, ki mu je očitalo, ker se je udeležil Potockijevega pogreba. Romanczuk je izjavil, da zaradi napadov odstopi kot predsednik rusinskega državnozbornskega kluba.

Nemška vlada je naročila svojemu lvovskemu konzulu, naj izjavi odkrito sožalje gališkemu namestništvu zaradi Potockijevega umora.

Tudi ob velikonočnih praznikih je zaslišaval preiskovalni sodnik dr. Berson Potockijevega morilca in njegovo mater. Pri zaslišavanjih, ki se ga je udeležil tudi rusinski odvetnik dr. Szuchiewicz, sta vztrajala oba obtožena pri prvotnih izpovedbah. Siczynski je ponovil, da mati ni ničesar znala o nameravanem umoru in da je popolnoma nedolžna; morilčeva mati je pa izpovedala, da je ona nagovarjala sina, naj umori namestnika.

Najnovejše novice.

Umrl je dne 18. aprila pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah najstariji farman Ivan Koopek iz Kukeve rojen 19 tega leta. Rafni je bil priden vrhčan in pošten sosesčan. Bodi mu zemlja lahka!

Shodi. Tudi pri Svetinjah in pri Sv. Barbari v Halozah se je vršil na Velikonočni pondeljek sestank zaupnikov Slov. kmečke zveze.

Konjice. Umrl je v torek 21. t. m. ob 1. uri popoldan Fr. Furman, visokošolec-jurist iz Prežigala, v bolnišnici rudečega križa v Prevratu.

Loče. Vlč. gospod župnik Anton Lednik je zelo nevarno obolel. Se priporoča v memento vsem duhovnim sobratom.

V Kostivnici je šola radi oslovskega kašlja zaprta. Dozdaj je umrlo 20 otrok.

Bizeljsko. Z nožem je pokazal junaštvo na Velikonočni pondeljek Stergarjev sin iz Novevasi, ki je sunil Janeza Lipej ter mu prizadjal težko rano, v Maluzovi gostilni ob 11. uri zvečer. Dovoljenja čez redarstveno uro točiti natararica ni imela, vsled česar se bode morala zagovarjati na občini.

Roparski umor. Na Bizeljskem sta aretovala občinski tajnik gospod Gorišek in c. kr. orožniški postajevodja iz Brežic gospod Kramberger, agenta Janeza Neiger iz Bizeljskevasi, ker je s pomočjo svoje prilježnice zadavil Frančiško Pekič iz Senja na Hrvaškem, jo oropal, potem ji privezal kamenje na noge in jo vrgel v Savo. Na strogo vprašanje gosp. Goriškega, koliko grehov že ima na vesti, je sam priznal, da je že izvršil več goljufij.

Novi listi. V Ljubljani so se ustanovili sledeči novi listi: „Belokranjec“, glasilo belokranjskih kmetov, izhaja 2 krat v mesec, „Slovanski mešan“, tednik, „Promet in gostilna“, list za promet s tujci in pospeševanje obrta, posebno gostilničarstva. Izhaja vsak mesec enkrat.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi veselo dne 3. maja t. l. z vpriporitvijo velike narodne igre „Deseti brat“ v gostilni g. Hauptmanna. Začetek ob 4. uri popoldne. Vmes udarjajo strane domačih tamburašev. K občini udeležbi uljudno vabi vsa sosedna društva in vsakega odbor.

Listnica uredništva.

Iz Laporja smo dobili več dopisov o pridigi nekega Juga, a jih vsled želje g. župnika nismo priobčili. — Iz gornje Savinske doline: Prihodnjici! — Dobje pri Planini: Smo že dobili en dopis, torej smo drugega izpustili. Hvala!

Loterijske številke.

Dne 18. aprila 1908.

Gradec	33	80	20	67	64
Dunaj	63	64	35	70	47

Blagorodni gospod I. E. Weizl!

Rade volje Vam javimo, da je Vaš preparat „Palma“ pri zdravljenju naše perutnine prav dobro uspeval. Ne samo, da se ga bomo v slučaju bolehanja kar sami pridno posluževali, toplo ga bomo priporočali vsem drugim.

S posebnim spoštovanjem
Gospodinja šola, c. k. kranjske družbe v Ljubljani, dne 14. decembra 1907.

P. n. Prosim, pošljite nam proti poštnem povzetju za 5 K Vašega preparata „Palma“. Z odličnim spoštovanjem
V Ljubljani, 16. marca 1908. Gospodinja šola v Marjanišču.
Nova priznanja v prih. štev. — Poglejte inserat „Palma“

IZJAVA.

Podpisani prosi g. Antona Lorber, župana v Jarenini odpustanja, ter preklicke žaljive besede, katere je govoril brez pomisleka nasledkov, in se mu zahvaljuje, da je odstopil od sodnijskega postopanja.

Karl Drozg, hlapec v Jarenini.

327

Pojasnila o inseratih daje

upravnitvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Hiša novo zidana, ena kuhinja, tri sobe, ena klet, studenec, vrt, svinjski hlevi, v Studencih pri Mariboru, Pekreska cesta 31. 293

Več mizarskih pomočnikov, ki niso pri družtvu lesnih delavcev, se takoj sprejme pri 10 urnem delavnem času in dobri plači. Naslov se izve v upravnitvo Slov. Gosp. 248

Hiša se proda zaradi starosti lastnice v Studencih, v neposredni bližini južnojeleznških delavnic, za 10.600 goldinarjev. Obresti znašajo 800 gl. Plača se samo 15/10 gl., drugi kapital ostane lahko vključen. Lastnica se zadovolji tudi z dosmrtnim dohodkom. Agentji so izključeni. Vpraša se naj v upravnitvo „Slov. Gosp.“ 271

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrte ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Poprašja se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Krojaškega pomočnika sprejme takoj Anton Ubl, mežnar pri Sv. Urbanu nad Mariborom. 326

Krojaškega pomočnika sprejme takoj g. Jan. Partitich, krojač v Studencih št. 8 Maribor. 336

Hlapec se sprejme v zavodu Marjinih bratov v Gradcu, Kirchengasse 1. Plača mesečno 16. Hrana, perilo in stanovanje prosto. Prosilec mora imeti od g. župnika spridevalo. 343

Mlad trgovaški pomočnik mešane stroke, vešč slovenskega in nemškega jezika, želi s 15. majem službo spremeniti. Blagohotne ponudbe pod „J. K. 50“ na upravnitvo „Slov. Gosp.“ 300

Dva in trideset let stara oženjena cloveka, ki imata denar, želita prevzeti ceno kmečko posestvo, kjer bi gospodar in gospodinja zaradi starosti ali zavoljo dolgov ne mogla izhajati, in bi rada do smrti in svoji domovini preživele. Naslov S. M. Nr. 20. poste restante v Mariboru. 301

Spreten mizarski pomočnik za pohištvo in pri stavbah, dober delavec se sprejme proti 9/10 urnem delavnem času in dobri plači, takoj pri Ferd. Pototschnigg, tovarna za pohištvo Maribor na Dravi. 313

Pridna, spretna kuharica, ki je tudi izurjena šivilja, razume vsako hišno in gospodarsko delo, išče službe v kako tiho župnišče na deželi. Naslov pove upravnitvo „Slov. Gospodarja“ 311

Priden in zvest cerkvenik tudi rokodelec, oženjen brez otrok išče službe. Naslov pove upravnitvo. 252

Služba organista je razpisana v Brezno nad Mariborom. Nastop 1. maja. 329

Zidana hiša, z gospodarskim poslopjem, lep vrt, 2 njivi se po ceni proda. 1400 K lahko ostane vključeno. Naslov v upravnitvo Slov. Gosp. 262

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko proda. Latzko Ferdinand, Schoscharitschgasse 6. Studenci Maribor. 303

Gostilna, trgovina mešanega blaga, prodaja tobaka, brez konkurence na zelo lepem prostoru, zidano, z opeko pokrito, vse v najboljšem stanju in krasno urejeno. Vinogradnik 4 leta star, na ameriki podlagi, sadonosnik, se pod ugodnimi pogoji, zaradi družbinskih razmer za 4600 gold. proda. Kje pove uprav. 302

Mlad trgovaški pomočnik dober manufakturi, želi službo takoj ali nekoliko pozneje premeniti. Kje, pove upravnitvo. 307

Lepo posestvo obstoječe iz štirih njiv, dveh travnikov in nekaj gozda se proda. Na posestvu ste dve hiši z gospodarskim poslopjem. Vpraša se naj pri g. Lesniku, gostilna Sv. Miklavž p. Hoče. 310

Takoj sprejmem dva izurjena kovaška pomočnika. Stanovitno delo, izvrstna hrana, dobra plača. Benedikt Bruncko, sv. Lovrenc nad Mariborom. 259

Lepa hiša s 5 sobami, 4 kuhinjami, studencem, kletjo, dvornico, v bližini cerkve in šole je na prodaj. Vpraša se: Studenci pri Mariboru, Schoscharitschgasse 14. 238

Jan. Scholger, na Bregu pri Ptaju naznanja slavemu občinstvu, da je spet otvoril svojo prodajalno manufakturnega in specerijskega blaga, ter se priporoča nadaljnji naklonjenosti. 339

Krasna hiša v Mariboru, blizu glavnega kolodvora, z velikim dvoriščem, delavnicami, kolicinami, konjskimi hlevi, lepim, velikim vrtom, se po ceni proda oziroma se zamenja za kako malo posestvo na deželi ali hišo. Vpraša se naj v Mlinski ulici 11, Maribor. 287

POSESTVO

na lepem kraju, obstoječe iz 2 velikih, plodovitih njiv, skupno 2 1/2, do 3 3/4 oralov, med dvema občinskima cestama in okrajno cesto, v sosedni bližini Maribora, ob cerkvi in 3 razredni šoli (z nemškimi in slovenskim poučnim jezikom), nadalje s sadonosnikom se po ceni iz proste roke proda. Primerno je zlasti kot stavbišče za vsako prodajalno, ker v tem kraju še ni nobene trgovine. Pisma in vprašanja pod „lepo posestvo“ na upravnitvo „Slov. Gospod.“ 227

Pozor!

Najbolj krepki in trpežni klobuki vsake vrste se dobijo pri Vitanjskem klobučarju 286

F. Jankovič-u.

Oznanilo.

Za 11 mesečni učni tečaj na državni gozdarski šoli v Gusverku pri Marjinem Celju (Maria Zell) — tečaj se začne 1. sept. 1908 — podelilo se bode šest deželnih ustanov in sicer dve po 500 K in štiri po 400 K.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje vsaj do 1. junija t. l. pri štajerskem deželnem odboru v Gradcu; prošnji se naj priloži:

1. Krstni list in dokaz, da je prosilec že spolnil 17. leto in da ni prekorajil 22. leto.
2. Spridevalo okrajnega zdravnika, da so telesno popolnoma sposobni za gozdarsko službo v visokem gorovju, posebno da imajo dober vid in sluh; spridevalo ne sme biti starejše kakor od dne 15. maja 1908.
3. Potrtilo s šolskimi spridevali, da ima prosilec toliko znanja, kolikor si ga more pridobiti z dobrim uspehom na dovršeni meščanski šoli ali na treh letnikih realke ali gimnazije.

4. Dokazilo, da se je prošnik bavil najmanj eno leto z gozdarskim ali enakim delom.

5. Domovnica.

6. Spridevalo o nramnosti in obnašanju, če tega ne dokazuje že spridevalo, navedeno v točki 4.

7. Ubožni list.

8. Pravomočna izjava starišev ali dobrotnikov prosilčevih, s katerimi se zavežejo, da bodo doplačali stroške za 11 mesečno šolanje, v kolikor ne bo zadostovala ustanova. Potrebne doneske in čas, kedaj se naj določijo, bo določilo vrhovno šolsko vodstvo. Izjavo podpisati morajo tudi tisti, ki bodo skrbeli za gojenca in še dve priči, vrh tega mora izjavo poveriti tudi sodnija ali notar. Na izjavo mora potrditi dotični občinski urad, da je isti, ki je podpisal izjavo, tudi zmožen plačati.

Kdor ne more popolnoma spolniti pogojev 1—8, na tistega se ne bo oziralo pri razdelitvi ustanov, ker se ti pogoji zahtevajo tudi za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gusverku. Skupni stroški za hrano, postrežbo, perilo, šolske potrebščine in druge male nabave so proračunjene za 11 mesečni ponk na 600 K.

Natančneje določila o šoli, ponku, hišnem redu, disciplini so na razpolago pri c. kr. upravi državnega posestva v Gusverku.

Gradec, dne 16. aprila 1908.

337

Štajerski deželni odbor.

Razpis ustanov.

Na deželni gluhozemnici v Gradcu je razpisano za šolsko leto 1908/09 sledečih 21 ustanov za uboge gluhozemne otroke, ki imajo na Štajerskem domovinsko pravico, so zdravi in se lahko učijo.

1. Tri cesar Franc Jožefove ustanove za otroke, ki so na Štajerskem rojeni, imajo na Štajerskem dom. pravico in so v tem deželnem zavodu. Te ustanove bo podelil po nasvetu štajerskega deželnega odbora štajerski namestnik.

2. Dve Franc Holdeimovi ustanovi za zakonske otroke katoliških starišev. Podelilo ju bo c. kr. štajersko namestništvo.

3. Dve vitez Ebenauovi ustanovi. Podelilo ju bo c. kr. štajersko namestništvo.

4. Dve Jožef Sesslerjevi ustanovi. Podelilo ju bo c. kr. štajersko namestništvo.

5. Peter Leardova ustanova. Prednost imajo otroci iz župnij Stragang in Feldkirchen. Podelilo jo bo c. kr. štajersko namestništvo.

6. Marija Buchauerjina ustanova. Podeli jo c. kr. štajersko namestništvo.

7. Knezoškoflja — grof Attemsova ustanova. Podeli jo po priporočilu sekovskega knezoškofa c. kr. štajersko namestništvo.

8. Dve Franc Gottliebovi ustanovi, predvsem za gluhozemne otroke iz župnij Vorau, Dechantskirchen in Wenigzell. Podelilo ju bo po priporočilu knez. škof. konzistorija sekovske škofije c. kr. štajersko namestništvo.

9. Jožefa Fürgtina ustanova. Podelilo jo bo po priporočilu kn. šk. konzistorija sekovske škofije c. kr. štajersko namestništvo.

10. Baron Sesslerjeva ustanova. Podeli jo bo po priporočilu ustanovitelja štajerski deželni odbor.

11. Grof Brauner Lambergova ustanova. Podelil jo bo po priporočilu grofa Lamberg štajerski deželni odbor.

12. Mihael Flesslerjeva ustanova. Prednost imajo otroci iz župnij Preding, Hengsburg ali Sv. Jožef (stari politični okraj Hornegg). Podelil jo bo po priporočilu župnika v Predingu štajerski deželni odbor.

13. Tri štajersko-deželne ustanove. Podeli je štajerski deželni odbor.

Prošnje, naslovljene na štajerski deželni odbor, opremljene z domovnico, krstnim listom, spridevalom o cepljenju koz, zdravstvenim in ubožnim spridevalom, potrdilom ravnateljstva deželnega zavoda, da se prosilec lahko uči, naj se vložijo pri ravnateljstvu gluhozemnega zavoda v Gradcu, Rosenberggürtel 12, vsaj do 30. aprila 1908

Gradec, mesec aprila 1908.

338

Štajerski deželni odbor.